

M. Šajdor

Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied
v Košiciach

Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach, ktoré
s celoslovenskou organizáciou dospievajúcich vedeckých
realizuje výzvorov pôsobení s využitím konvenčnej
dotácie.

S p r á v a
o činnosti Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach
v roku 1978

Predkladá: doc. PhDr. J. Briškár, CSc. Január 1979
riaditeľ SVÚ SAV

na UK prejednané 12. januára 1979

Úvod

V uplynulom roku 1978 sa pokračovalo v budovaní Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach, a to ako v oblasti organizačného dotvárania, tak aj v oblasti realizácie záverov prijatých pri upresňovaní koncepcie ústavu.

Hlavná pozornosť bola sústredená na upresnenie koncepcie a realizáciu z toho vyplývajúcich úloh tak, aby tieto boli v plnom súlade s úlohami, ktoré bude ústav riešiť aj v budúnosti.

Plnenie vytýčených úloh, ktoré boli zakotvené vo všetkých plánoch ústavu, bolo komplikované aj skutočnosťou, že na realizácii týchto úloh sa vytváral a rástol v podstate veľmi mladý kolektív pracovníkov ústavu.

Dosiahnuté výsledky ústavu je treba hodnotiť aj z toho hľadiska, že aj v uplynulom roku bolo potrebné riešiť niektoré organizačné a kádrové otázky a nebolo možné využiť ani skúsenosti ani tradičie.

(a) dosiahnuté výsledky ústavu sú výsledkom spoločenskovedných prejavov SAV, reakcií a iných spoločenskovedných výskumných pracovníkov

z týchto hľadisk pre Spoločenskovedný ústav v roku 1979 vytýčili celý rad organizačných a kádrových krokov a opatrení.)

C. d. 526/1979

I.

Plnenie záverov XV. zjazdu KSČ a zjazdu KSS, ďalších straníckych a vládnych uznesení, uznesení valného zhromaždenia členov SAV a Predsedníctva SAV

V záveroch XV. zjazdu KSČ a ďalších straníckych dokumentoch, vládnych uzneseniac a uzneseniac orgánov SAV sú zvýraznené vysoké nároky na spoločenskovedný výskum v období rozvinutej socialistickej spoločnosti.

Jedným zo základných dokumentov spoločenskovedného výskumu je Jednotný program spoločenských vied po XV. zjazde KSČ. Jeho realizácia predpokladá v prvom rade koncentráciu vedeckovýskumných kapacít na riešenie kľúčových teoretických problémov, ktoré sú determinované spoločenskou praxou v procese výstavby rozvinutej socialistickej spoločnosti v ČSSR. Nemalý význam pre zaistenie efektívnosti výskumu jednotlivých tematických okruhov, zakotvených v Jednotnom programe, má integrácia a s ňou súvisiaci interdisciplinárny výskum a koordinácia spoločenskovedných pracovísk SAV, rezortných a iných spoločenskovedných výskumných pracovísk.

Z toho hľadiska pre Spoločenskovedný ústav v roku 1978 vyplynul celý rad organizačných, koncepčných a kádrových opatrení. V prvom rade bolo potrebné modifikovať

Č. bl. 526/1979

č. bl. 527/1979

výskumné projekty oddelenia sociológie a oddelenia so-ciálnej psychológie, spracované v roku 1977 a vychádza-júce z pôvodnej koncepcie výskumného zamerania SVÚ SAV a realizovať niektoré čiastkové úlohy, plánované na roky 1978 - 1980. Súčasne s tým bolo potrebné spracovať návrh interdisciplinárneho výskumu mládeže a problema-tiky rozvoja a zблиžovania socialistických národov a ná-rodností.

Tieto úlohy boli splnené v termíne, podľa Akčného plánu na rok 1978. V celoštátnom meradle nie je však do-teraz dôležitá otázka koordinátora výskumu mládeže.

- Pre zabezpečenie uvedených úloh boli na Spoločen-skovednom ústave SAV urobené tieto organizačné opatrenia:
- a/ preorientácia niektorých pracovníkov na úlohy súvi-siace s formovaním riešiteľských tímov v 7. päťročnici;
 - b/ vytváranie kádrových a organizačných predpokladov pre realizáciu interdisciplinárneho výskumu určených te-matických okruhov;
 - c/ tematické rozčlenenie úloh výskumu mládeže a rozvoja a zблиžovania socialistických národov a národností až na jednotlivých pracovníkov;
 - d/ zabezpečenie koordinácie s inými pracoviskami základ-ného i aplikovaného výskumu a s vysokými školami.

č. b1. 527/1979

doc. Hrončík: Ako sme prišli k problematike mládeži? Bola taká ľudová lémia? Z toho vylúč-aj falt, sú ma ka nemáme reálne labužinátoria! Upravovať náštoru tematické obaly a nabit iba tie. Upravovať aj ľaetlou výsledky, milen-ýjne.

II.

Plnenie plánu výskumných úloh a výsledky vedeckovýskumnej činnosti

a/ Prehľad výsledkov výskumnej činnosti SVÚ SAV
za rok 1978

Vykonávací plán rozvoja vedy a techniky na rok 1978 určil ústavu riešenie 2 úloh ŠPZV a 3 ústavných úloh.

Úlohy štátneho plánu základného výskumu:

A. Úloha č. VIII-4-2/3 "Štúdie k dejinám východného Slovenska; Hospodársko-sociálne zmeny východného Slovenska v rokoch socialistickej výstavby".

Riešiteľom úlohy bol doc. PhDr. J. Briškár, CSc.

Plánované čiastkové ciele úlohy plnil nasledovne:

V I. štvrtroku spracoval štúdiu "Február 1948 a zmeny stranicko-politickej štruktúry na východnom Slovensku", ktoré publikoval vo februári 1978. Riešiteľ robil priebežne archívny výskum v ŠOA v Prešove, Košiciach a v okresných archívoch. V rámci pripravných prác uskutočňoval zber materiálu a štu-

doval odbornú literatúru k danej téme.

B. Úloha č. VIII-4-8/1 Etnografický atlas Slovenska.

Úloha je súčasťou hlavnej úlohy "Vývoj ľudovej kultúry v českých zemiach a na Slovensku".

Riešiteľom úlohy bol PhDr. M. Markuš, CSc. Čiastkové ciele úlohy splnil už v I. polroku 1978.

V rámci ich plnenia urobil terénne výskumy v národnostne zmiešaných lokalitách, spracoval a zaslal materiál pre Centrum EAS-u.

Úloha č. VIII-4-8/2 Regionálna monografia, oblast

Hont.

Riešiteľ PhDr. M. Markuš, CSc. sledoval tradičnú ľudovú kultúru na Slovensku - ľudovú stravu. Prvú časť terénnych výskumov realizoval v mesiaci februári. Druhú časť terénnych výskumov realizoval v júli 1978. Materiál z výskumu bol spracovaný, lektorsky posúdený a zaslaný do archívu NÚ SAV v Bratislave. Záverečná správa vo forme samotnej štúdie o ľudovej strave v Honte a Novohrade bola zaslaná do zborníka národopisnej spoločnosti /roz-
sah 52 strán + ilustrácie/.

Riešiteľ plánované čiastkové ciele splnil.

Č. bl. 529/1979

Skutočnosť: Ľudové literatúry k národnosti, etnograficko-metodologické problémy výskumu kultúry, spracovanie projekt finančnej úlohy "Rozvoj slovenskej kultúry prištinosti".

č. bl. 530/1979

Ústavné úlohy:

Ústavná úloha č. 1: "Rozvoj a zблиžovanie socialistických národov a národností"

Riešiteľom úlohy bol výskumný tím č. 1, ktorý tvoril prevažne kolektív pracovníkov oddelenia historie, 1 pracovník oddelenia sociológie a 1 pracovník oddelenia sociálnej psychológie pod vedením doc. PhDr. J. Briškára, CSc. Jednotliví členovia kolektívu dosiahli tieto výsledky:

Doc. PhDr. J. Briškár, CSc. prepracoval v roku 1978 projekt ústavnej úlohy, pretože po schválení Jednotného programu spoločenských vied po XV. zjazde KSC bola problematika tejto úlohy začlenená do JPSV ako téma č. 7, v rámci ktorej bude výskumný tím č. 1 plniť dielčie úlohy. V priebehu roka pokračovalo excerptovanie podkladov z tlače a zabezpečovanie iných fondov.

M. Gajdoš v rámci plnenia dielcej úlohy "Vznik a činnosť AV NF" študoval literatúru týkajúcu sa problematiky socialistickej revolúcie a politických systémov.

PhDr. M. Kračunová študovala literatúru k národnostnej otázke a k teoreticko-metodologickým problémom výskumu kultúry. Spracovala projekt čiastkovej úlohy "Rozvoj socialistickej kultúry národností".

PhDr. M. Markuš, CSc. popri výskume ľudovej stravy sledoval interetnické vzťahy v národnostne zmiešaných lokalitách východného Slovenska, Hontu a Novohradu. Zvláštnu pozornosť týmto otázkam venoval aj v Košiciach. Anketné rozhovory dopíňal štúdiom archívnych fondov a staršej tlače /rok 1920-1930/. Spracoval návrh k úvodnému projektu úloh za oblasť etnografie a osnovu komplexných národnopisných výskumov v národnostne zmiešaných lokalitách východného Slovenska. Stav bilingvizmu v sledovanej oblasti a vzťahy v ľudovej kultúre, ktoré výskumom sledoval, spracoval v správe z výskumu a v štúdii "Súčasný stav výskumov národopisných oblastí a národností v ČSSR". J. Bobák spracoval bibliografiu k výskumnej problematike, preštudoval dokumenty z konferencií a plén ÚV KSS v r. 1944-1947 a realizoval archívny výskum v ÚML ÚV KSS v Bratislave.

M. Šípká realizoval viaceré terénné výskumy, v ktorých sledoval etnické vzťahy a procesy v produkčnej sfére materiálnej kultúry. Spracoval výsledky výskumu v 2 štúdiách a 1 vedeckom článku.

M. Baníková študovala tlač a literatúru k problematike buržoáznych koncepcíí národnostnej otázky.

Š. Šutaj študoval tlač a literatúru k problematike národnostnej otázky v politike nemarxistických strán.

Ústavná úloha č. 2: "Proces formovania mladej robotníckej triedy so zreteľom na jej sociálno-politickú aktivitu"

Oddelenie sociológie pracovalo podľa pôvodnej konceptie na tejto ústavnej úlohe. S ohľadom na modifikáciu výskumného zamerania a kádrové obsadenie jednotliví pracovníci oddelenia riešili úlohy takto:

E. Gibarti, CSc. pracoval v archíve Vsl. KV KSS. Archívne materiály sú potrebné pre spracovanie podkladov k jednej čiastkovej úlohe oddelenia. Z výskumnej problematiky spracoval tri štúdie. Začal pracovať nad monografiou "Problematika záujmov v marxisticko-leninskej teórii a spoločenskej praxi".

J. Čechová študovala literatúru a tlač k problematike etnických skupín, hodnotových orientácií a výskumných techník. Spracovala projekt výskumu: "Hodnotové orientácie cigánskej mládeže na košických učňovských školách". Pripravila a realizovala predvýskum.

Z. Buocová realizovala v I. štvrtroku výskum v ZVL n.p. Prešov, spracovala dotazníky pre spracovanie na Katedre výpočtovej techniky UPJŠ.

PhDr. K. Dusza študoval a excerptoval odbornú literatúru k výskumnej úlohe č. 1. Uskutočnil predvýskum k interetnic-

kým vzťahom na východnom Slovensku a výsledky výskumu spracoval v záverečnej správe. Predvýskum bol zameraný na odhalenie tých faktorov, ktoré najviac ovplyvňujú utváranie a charakter interetnických vzťahov a tendencie ich vývoja. Výsledky predvýskumu budú využité pri formulovaní pracovných hypotéz hlavného výskumu ústavnej úlohy "Rozvoj a zbližovanie socialistických národov a národností", ako aj v riadiacej praxi štátnych a stránických orgánov vo Vsl. kraji pri riadení procesov rozvoja a zbližovania národov a národností.

J. Petruňa študoval a excerptoval odbornú literatúru a spracoval bibliografiu k problematike výskumu mládeže.

A. Tomka študoval literatúru k problematike robotníckej triedy a robotníckej mládeže.

Ústavná úloha č. 3: "Socializačné procesy v podmienkach socialistickej spoločnosti"

Riešiteľom úlohy bol kolektív pracovníkov oddelenia sociálnej psychológie pod vedením PhDr. J. Bubeliňho. V roku 1978 pokračovali pracovníci oddelenia v plnení vedeckovýskumných úloh v súlade s teoreticko-metodologickými východiskami a rámcovým projektom výskumu, spra-

covaným v r. 1977. Boli dosiahnuté tieto výsledky:

PhDr. J. Bubelíni pracoval na teoretickej časti a projekte výskumu "Socializácia a životné plány mládeže". Z danej problematiky spracoval dve štúdie.

E. Schnitzerová ukončila začiatkom roku výskumnú správu, v ktorej rozpracovala niektoré teoreticko-metodologické problémy výskumu socializácie osobnosti v skupine a kolektíve, ktorá súčasne prešla oponentúrou a bola prijatá ako rigorózna práca. V ďalšom období pokračovala v štúdiu a rozpracúvaní problematiky sociálnopsychologickej aspektov rozvoja pracovných skupín a kolektívov mládeže. V závere roku spracovala návrh výskumného projektu k danej problematike.

PhDr. V. Špetuchová pôsobila na ústave do 30. 6. 1978.

V uvedenom období realizovala a spracovala výsledky výskumu o národnostných stereotypoch u stredoškolskej mládeže v Košiciach. Výskumná správa nebola doteraz oponovaná. Z danej problematiky spracovala štúdiu "K zisteniu národnostných stereotypov".

E. Špinarová spracovala v priebehu roku teoretickú časť výskumnej práce a projekt výskumu hodnotových orientácií cigánskej učňovskej mládeže.

Prehľad výsledkov výskumnej činnosti pracovníkov SVÚ SAV
vo vedeckých publikáciách

Doc. PhDr. J. Briškár, CSc.:

- Február 1948 a zmeny stranícko-politickej štruktúry na východnom Slovensku, in: Zborník materiálov z konferencie k 30. výročiu Februára, poriadanej KV KSS v Košiciach.

PhDr. M. Markuš, CSc.:

- Traditionelle saure Suppen in der Slowakei, in: Ethnologica Slavica, Bratislava, 1978, str. 147-154;
- Die Lebküchner und ihre Erzeugnisse in der Ostslowakei, in: Mannus, Bonn, NSR 1978, str. 89-98 + ilustr.;
- Súčasný stav výskumov národopisných oblastí a národností v ČSSR, in: NÚ SAV Bratislava, zadané pre archív NÚ SAV.

J. Bobák, M. Gajdoš:

- K sociálnemu postaveniu robotníctva v Matejovciach v rokoch 1929-1933, in: Historica Carpatica, prijaté.

M. Šípká:

- Žiarenie na hornej Ciroche, in: Historica Carpatica, v red. pokračovanie;
- Pracovná pieseň na hornej Ciroche, oponované na ústave, rukopis;

- Liečivé rastliny na hornej Ciroche, in: Naukovij zbirnik, Svidník, prijaté;
- Hodnota pôdy - diskusný príspevok na konferencii NÚ SAV "Vývojové tendencie kultúry družstevných rolníkov", prijaté do zborníka materiálov z konferencie.

PhDr. M. Kračunová:

- Protifašistické hnutie v Dobšinej v r. 1943-1945, in: Zborník Múzea SNP v B. Bystrici, prijaté.

M. Baníková:

- Vedecotechnická revolúcia a mládež, in: Zborník ÚML VŠT v Košiciach.

E. Gibarti, CSc.:

- K problematike vymedzenia robotníckej triedy v socialistickej spoločnosti, in: prijaté v časopise Sociológia;
- Teoreticko-metodologický význam kategórie záujmu, in: Tvorba č. 38, roč. 1978;
- O vzťahu ľudských potrieb a záujmov, in: Filozofický časopis, v redakčnom pokračovaní.

PhDr. K. Dusza:

- Interetnické vzťahy na východnom Slovensku, záverečná správa z predvýskumu, SVÚ SAV, rukopis.

J. Petruňa:

- Kybernetika a spoločenské vedy, oponované na ústave

PhDr. J. Bubelíni:

- K východiskám sociologickej a sociálnopsychologickej koncepcie socializácie; oponované na ústave, rukopis;
- Otázky štadiálnosti psychického vývinu v marxistickej psychológii; rukopis;
- Dialektika biologického a sociálneho z hľadiska systémového prístupu k socializácii človeka. Príspevok na konferencii o dialektike biologického a sociálneho, animálneho a humánneho v živote človeka. Pripravené pre časopis Filozofia;
- Človek v sociálnom kontexte. Vstupný referát do rovnomenného sympózia na V. zjazde SPS. Vyjde v zborníku zjazdu.

PhDr. V. Špetuchová:

- K zisteniu národnostných stereotypov, in: záverečná správa z výskumu, SVÚ SAV, rukopis.

b/ Kontrola plnenia vedeckovýskumného plánu SVÚ SAV

Kontrola plnenia vedeckovýskumného plánu bola pravidelnou súčasťou gremiálnych a prevádzkových poriad ústavu. Štvrtročne bola prerokovaná správa o kontrole plnenia vedeckovýskumného plánu na gremiálnej porade, raz polročne na schôdzach odborového úseku a ústavnej rade

SVÚ SAV. Správy o kontrole plnenia plánu boli po prero-
kovani a schválení zaslané nádriadeným orgánom. Pravidel-
ne boli prijímané opatrenia na odstránenie nedostatkov
v tejto oblasti a ich dodržiavanie bolo sústavne kontro-
lované.

Výsledky priebežných oponentúr štátneho plánu základné-
ho výskumu:

V septembri 1978 boli správy o plnení úloh
č. VIII-4-2/3 a VIII-4-8/1-2 zaslané riešiteľmi, doc.
PhDr. J. Briškárom, CSc. a PhDr. M. Markušom, CSc.,
koordinačným pracoviskám - HÚ SAV a NÚ SAV v Bratislave.

c/ Neplnenie úloh vedeckovýskumného plánu:

Z. Buocová - do konca študijného pobytu mala realizovať
výskum, napísat správu a túto podať ako rigoróznu prá-
cu. Keďže práca nebola ukončená, bol určený nový termín,
avšak práca nebola odovzdaná doteraz. V termíne menova-
ná urobila 3 skúšky v rámci internej ašpirantúry.

M. Gajdoš - v dôsledku modifikácie vedeckovýskumného za-
merania ústavu bol zaradený do tímu pre výskum mládeže.
Pôvodnú výskumnú úlohu ukončí formou štúdie.

Vedeckovýskumná činnosť ústavu v uplynulom roku bola orientovaná v prevažnej miere na prípravné štádium, najmä v súvislosti s prechodom na upresnenú koncepciu ústavu, ale aj pri plnení úloh Štatného plánu a plánu ústavných úloh.

III.

Uplatnenie výsledkov vedeckej práce

d/ Prehľad služieb a expertíz pre ostatné orgány a pracoviská iných rezortov

Doc. PhDr. J. Briškár, CSc.

- posudzoval 2 kandidátske práce a 2 rigorózne práce
- ako školiteľ viedol 3 diplomové práce

PhDr. M. Markuš, CSc.

- odborné konzultácie pre Čsl. televíziu - štúdio Košice
- posudzoval 4 štúdie pre odborné teoretické časopisy a 1 etnologickú štúdiu, scenár výstavy pre Vsl. múzeum a 1 štúdiu
- posudzoval národopisné výskumy a materiály z nich /nárečové a národopisné výskumy Slovákov v Maďarsku/
- viedol jednu diplomovú prácu

M. Gajdoš

- posudzoval 2 diplomové práce

PhDr. M. Kračunová

- posudzovala 2 štúdie pre časopis Obzor Gemera a 1 štúdiu pre GVS

M. Šípká

- posudzoval pre KOS v Košiciach národopisný materiál

E. Bibarti, CSc.

- posudzoval 1 rigoróznu prácu
- spracoval 10 oponentských posudkov na články a štúdie pre teoretické a odborné časopisy

PhDr. J. Bubelini

- posudzoval 2 výskumné záverečné správy pre Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislavе a pre n.p. Psychodiagnostické a didaktické testy v Bratislave
- posudzoval jednu diplomovú prácu

e/ Prehľad usporiadaných konferencií, sympózií a kolokvií

bez medzinárodnej účasti

V spolupráci s ÚML UPJŠ v Prešove Spoločenskovedný ústav zorganizoval a usporiadal vo februári 1978 seminár k 30. výročiu Vítazného februára 1948, na ktorom vystú-

pil E. Gibarti, CSc. s koreferátom "Zmeny v zložení robotníckej triedy po Februári 1948". Usporiadáním seminára ústav dôstojne prispel k oslavám významného výročia dejín našej republiky.

SVÚ pripravoval seminár k výskumu národnostných vzťahov. Bol pripravený projekt a predložený Komisii pre výskum národností pri SAV. Seminár sa však neuskutočnil v roku 1978, ale bude v roku 1979.

f/ Pocty a vyznamenania udelené pracovníkom ústavu

Riaditeľovi SVÚ SAV doc. PhDr. J. Briškárovi, CSc. bola Vs. KV KSS udelená plaketa Kl. Gottwalda a plaketa z príležitosti 25. výročia založenia SAV.

IV.

Spolupráca s pracoviskami ČSAV a inými pracoviskami SAV

Na základe výsledkov a skúseností z minulých rokov pokračoval v roku 1978 rozvoj spolupráce s jednotlivými pracoviskami ČSAV a SAV. Táto spolupráca mala diferencovaný charakter.

Z ústavov ČSAV najvýraznejšie pokročila spolupráca

so Slezským ústavom v Opave. V priebehu roku došlo k uzavretiu dohody o spolupráci s týmto ústavom, spracovaniu realizačného plánu spolupráce na rok 1978, na základe ktorého boli realizované tieto úlohy:

- bol prekonzultovaný návrh projektu výskumu rozvoja a zблиžovania socialistických národov a národností na východnom Slovensku z hľadiska historického a sociologického;
- pre potreby SÚ ČSAV bola na našom ústave spracovaná bibliografia literatúry v maďarskom jazyku a vybrané anotácie k problematike výskumného zamerania vedeckého ústavu.

Pokiaľ ide o ústavy SAV, oddelenie sociológie predovšetkým spolupracuje s Ústavom filozofie a sociológie SAV - sekciou sociológie. Táto spolupráca sa v roku 1978 realizovala jednak formou pomoci nášmu ústavu pri výchove mladých vedeckých pracovníkov a jednak formou konzultácií a prerokovania otázok výskumu problematiky zblížovania robotníckej triedy a inteligencie, pripravovaného medzinárodnou problémovou komisiou. Boli tiež prerokované otázky spolupráce pri výskume mládeže.

Pracovníci sekcie sociológie ÚFaS SAV posúdili a spripomienkovali náš návrh na modifikáciu výskumných projektov jednotlivých oddelení s ohľadom na interdiscip-

linárny výskum mládeže. Poskytli nám pracovníčkam konzultácie a pomoc pri spracovaní projektov výskumu hodnotových orientácií cigánskej učňovskej mládeže na učňovských školách v Košiciach.

Oddelenie sociálnej psychológie spolupracovalo predovšetkým s Ústavom experimentálnej psychológie SAV v Bratislave. Spolupráca sa realizovala najmä pri výchove mladých vedeckých pracovníkov. Na uvedenom ústave boli v internej a externej ašpirantúre 3 pracovníci oddeľenia, po odchode internej ašpirantky z nášho ústavu zostali v externej ašpirantúre 2 pracovníci. Interná ašpirantka absolvovala začiatkom roku na tomto školiacom pracovisku týždennú stáž. Vzhľadom na rozdielnosť zamerania sa vo vedeckovýskumnnej činnosti hlbšia spolupráca nerealizovala.

Pri hodnotení spolupráce SVÚ s jednotlivými ústavmi ČSAV a SAV treba poznamenať, že v čase, keď bol náš ústav konštituovaný a začínal rozvíjať vedeckovýskumnú činnosť, spoločenskovedné pracoviská už boli začlenené do štátneho plánu základného výskumu na 6. päťročnicu. Táto skutočnosť stážila rozvoj spolupráce vo výskume, s ktorou sa vo väčšej miere počítala v ďalšej päťročnici.

Katedry dejín FF UPJŠ sú v súčasnosti vedené vedeckou ríly. Na
V.

Spolupráca s vysokými školami

Vychádzajúc z dohody o spolupráci ústavu s UPJŠ v Košiciach boli na rok 1978 vypracované realizačné plány spolupráce medzi oddelením história a Katedrou dejín FF UPJŠ a Katedrou história a občianskej výchovy PdF UPJŠ, medzi oddelením sociológie a Katedrou výchovy a vzdelávania dospelých FF UPJŠ a medzi oddelením sociálnej psychológie a Katedrou psychológie FF UPJŠ v Košiciach.

Niektorí pracovníci UPJŠ pracujú v ústavnej rade SVÚ a sú členmi atestačnej komisie ústavu. Na jednotlivých pracoviskách UPJŠ boli posudzované projekty výskumu.

Oddelenie história SVÚ SAV v spolupráci s oddelením dejín MRH a KSČ ÚML usporiadalo pri príležitosti 30. výročia Februárového víťazstva spoločný seminár. V rámci spolupráce v pedagogickej činnosti doc. PhDr. J. Briškár, CSc. prednášal na Katedre história a občianskej výchovy PdF UPJŠ v Prešove, kde viedol aj 2 diplomové práce. Na oddelení história SVÚ SAV pracujú 2 študenti

Katedry dejín FF UPJŠ ako študentské vedecké sily. Na ÚML VŠT v Košiciach M. Gajdoš vedie semináre z dejín MRH a KSČ. Na Katedre histórie a občianskej výchovy PdF UPJŠ v Prešove oponoval 2 diplomové práce. Na Katedre dejín FF UPJŠ úspešne ukončila rigorózne pokračovanie pracovníčka oddelenia PhDr. M. Kračunová.

Oddelenie sociológie spolupracovalo s Katedrou výchovy a vzdelávania dospelých FF UPJŠ, kde bol pripomienkovany projekt výskumu oddelenia. V priebehu roku boli uskutočnené viaceré konzultácie s jednotlivými katedrami a fakultami UPJŠ a ÚML UPJŠ v Prešove.

Oddelenie má uzavretú dohodu o spolupráci aj s Katedrou sociológie FF UK v Bratislave, ktorá sa vzťahuje najmä na pomoc katedry pri výbere a výchove mladých vedeckých pracovníkov.

V rámci spolupráce v pedagogickej činnosti vedúci oddelenia E. Giberti, CSc. vyučoval na Ústave marxizmu-leninizmu VŠT v Košiciach. Pre FF UPJŠ v Prešove oponoval 1 rigoróznu prácu. Na začiatku roka menovaný ukončil habilitačné pokračovanie a obhájil habilitačnú dizertačnú prácu.

Oddelenie sociálnej psychológie spolupracovalo s Katedrou psychológie FF UPJŠ v Košiciach. Na uvedenej katedre boli posudzované teoreticko-metodologické výcho-

diská výskumu oddelenia a začalo sa rigorózne pokračova-
nie odbornej pracovníčky oddelenia E. Schnitzerovej -
bola prijatá jej rigorózna práca a menovaná vykonala
1 rigoróznu skúšku. Priebežne dochádzalo medzi obidvoma
pracoviskami k výmene vedeckovýskumných informácií. Obid-
ve pracoviská sa vopred navzájom informovali o pripra-
vovaných podujatiach, najmä filozoficko-metodologických
seminároch ústavu a zasadnutiach katedry. V rámci spolu-
práce v pedagogickej činnosti oponoval PhDr. J. Bubelí-
ni 1 diplomovú prácu. Na oddelení sociálnej psychológie
pracovali v prvej polovici roku 2 vedecké pomocné sily,
v druhej polovici 1 sila. Pomocné vedecké sily sa podie-
ľali na príprave podkladových materiálov a tiež na rea-
lizáciu a spracovanie prieskumu o národnostných stereo-
typoch.

~~Spolupráca sú se meli v r. 1978 sústrediť, bolo zavedova-
nie kvalifikácií vedeckých pracovníkov, spolupráca pri
vybere mladých vedeckých VI. pracovníkov s pracoviskami po-
dobeňho zamerania SAV a ČSVA a ďalšie úlohy týkajúce sa
Spolupráca s rezortnými výskumnými ústavmi a inými orga-
nizáciami~~

~~Dokladnou a najdôležitejšou úlohou bolo a je získa-
nie depozitáru~~
Oddelenie sociálnej psychológie nezmluvne spolupra-
covalo formou konzultácií s pracovníkmi Československého
výskumného ústavu práce a sociálnych vecí a Výskumného

ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, kde boli tiež posúdené teoreticko-metodologické východiská výskumu oddelenia a rigorózna práca E. Schnitzrovej.

VII.

Kádrová práca a výchova vedeckých pracovníkov

a/ Plnenie úloh Kádrového programu

Spresnený Kádrový program Spoločenskovedného ústavu SAV v Košiciach na rok 1978 vychádzal z rámcového kádrového programu na rok 1976 - 1980. Hlavnými úlohami, na ktoré sme sa mali v r. 1978 sústrediť, bolo zvyšovanie kvalifikácie vedeckých pracovníkov, spolupráca pri výbere mladých vedeckých pracovníkov s pracoviskami podobného zamerania SAV a ČSAV a iné úlohy týkajúce sa kádrovej práce ústavu. Úlohy v jednotlivých oblastiach kádrového programu boli plnené nasledovne:

Základnou a najdôležitejšou úlohou bolo a je získanie aspoň po 1 vedeckom pracovníkovi na každé oddelenie. Táto úloha nebola splnená, hoci v priebehu roku prebiehalo rokovanie s 3 vedeckými pracovníkmi, ktorí však

z rôznych objektívnych príčin svoje žiadosti o prijatie odvolali. Na voľné miesta sme tak boli nútení prijať odborných pracovníkov a to A. Tomku, J. Petruňu a A. Zeľovú. U všetkých týchto pracovníkov sme pri prijímaní postupovali podľa zásady: prijímať len tých pracovníkov, u ktorých sa už počas štúdia vytvorili predpoklady dobrej vedeckej práce a ktorí dosahovali dobré študijné výsledky. Záver prijímať prednostne členov alebo kandidátov strany sme nesplnili u novoprijatých pracovníkov, avšak niektorí boli už vo výbere pre zaradenie za kandidátov strany na vysokých školách. Preto sme aj J. Petruňu mohli na doporučenie ZO KSS pri FF UPJŠ v Prešove zaradiť do prípravy za kandidáta strany.

Nemalá pozornosť bola venovaná už prijatým pracovníkom, konkrétnie ich ideologicko-politickému vzdelávaniu. Všetci pracovníci sú zadeľení do príslušného stupňa ideologicko-politického vzdelávania na pracovisku i mimo neho, alebo sú lektormi Vs. KV KSS a MV KSS. Na ústave existujú tieto formy politického vzdelávania: 1. stranické vzdelávanie, ktoré zahrňuje okrem straníkov aj nestraníkov, s ktorými sa uvažuje pre vstup do KSČ, 2. politické vzdelávanie osobitne v rámci ROH a SZM.

Úloha navrhnutá preradenie E. Gibartiho, CSc. kto-

rý je vo funkcií vedecký pracovník, do funkcie samostatný vedecký pracovník bola zo strany nášho ústavu splnená. 11. októbra 1978 návrh na preradenie schválila atestačná komisia SVÚ SAV. Tento návrh spolu s ostatnými materiálmi bol zaslaný Úradu P SAV v Bratislave a má byť prerokovaný na najbližšom zasadnutí atestačnej komisie SAV.

Veková štruktúra pracovníkov aj po prijatí 3 nových pracovníkov zostáva bez podstatnejšej zmeny. U odborných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním, ktorí tvoria väčšinu všetkých pracovníkov je priemerný vek 30 rokov. U vedecov je vekový priemer 53 rokov, čo je ovplyvnené vekom PhDr. M. Markuša, CSc. /66 rokov/.

V roku 1978 sa začalo s preorientovaním vedecko-výskumnej práce jednotlivých pracovníkov ústavu na dve tematické oblasti a to na národnostnú otázku a na výskum mládeže. Úlohou tímov pre výskum jednotlivých otázok je v prvom rade prepracovanie projektov z troch tematických oblastí na dve. Vedúcim tímu pre výskum národností je doc. PhDr. J. Briškár, CSc. a vedúcim tímu pre výskum mládeže E. Gibarti, CSc.

Náďalej pretrváva nedostatok vedeckých pracovníkov. Ostáva preto hlavná úloha vyberať a vychovávať mladých.

As. Švarc
č. bl. 549/1979, aby je malý plán hlad. kud všechno
aká je produkcia SAV? a hrafič. nast
-aké sú tomto súvisy v súmene? Či s taká hladistka mimo SAV mychádka
v následky

b/ Zabezpečenie starostlivosti o pracujúcich

Základné úlohy starostlivosti o pracujúcich boli zahrnuté do Kolektívnej zmluvy na r. 1978. Vyhodnotenie úloh Kolektívnej zmluvy bolo vykonané za prvý polrok 1978 a začiatkom roka 1979 bude celkové zhodnotenie plnenia úloh za r. 1978.

V súčasnosti možne konštatovať, že úlohy kolektívnej zmluvy na úseku starostlivosti o pracujúcich sú plne nasledovne: pracovníci ústavu sa zúčastnili inštruktáže k otázkam bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorú organizovala Technicko-hospodárska správa ústavov SAV v Košiciach za prítomnosti pracovníka z nadriadeného orgánu. Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola venovaná pozornosť v priebehu celého roka názornou agitáciou a pravidelným hodnotením činnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Nedostatkom v tejto oblasti je neúčasť zodpovednej pracovníčky na školení poriadanej ÚP SAV v Bratislave v decembri 1978, čo bolo zapríčinené jej práčeneschopnosťou a pre krátkosť času nebolo už možné zabezpečiť náhradu.

Komisia nemocenského poistenia pri ZV ROH pravidelne raz mesačne na svojich zasadnutiach robila rozbor

pracovnej neschopnosti u jednotlivých pracovníkov.

Pri dlhodobej pracovnej neschopnosti boli touto komisiou zabezpečované súdružské návštevy.

Aj napriek úsiliu sa nám nepodarilo získať závodného lekára a v priebehu roka nedošlo k preventívnej lekárskej prehliadke pracovníkov.

V oblasti stravovania pracovníkov sa opäť podarilo získať možnosť stravovania sa v závodnej jedálni Spojov. Mimo toho sa môžu pracovníci stravovať v zariadeniach RaJ Košice. V obidvoch formách stravovania sa poskytuje príspevok 2 Kčs na jedno hlavné jedlo.

Aj v roku 1978 bol predložený poradovník na byty na plánovací odbor MsNV v Košiciach, avšak nebol nám pridelený žiadny byt.

c/ Výchova vedeckých pracovníkov

Plnenie úloh v oblasti výchovy vedeckých pracovníkov je dôležitým predpokladom úspešnej vedľkovýskumnnej činnosti pracoviska. Z toho dôvodu sa výchove vedeckých pracovníkov venuje sústavná pozornosť. Zodpovedne sa pristupuje nielen k výberu pracovníkov na študijné pobity a do aspirantúry, ale pravidelne sa sleduje odborný rast aj v priebehu celej vedeckej prípravy.

V súčasnosti máme v ašpirantúre 3 pracovníkov. Jedna pracovníčka Z. Buocová je v internej ašpirantúre na Ústave filozofie a sociológie v Bratislave, dvaja pracovníci PhDr. J. Bubelíni a E. Schnitzerová sú v externej ašpirantúre na Ústave experimentálnej psychológie v Bratislave.

Čo sa týka študijných pobytov, tých máme v súčasnosti päť /J. Čechová, E. Špinerová, Š. Šutaj, J. Bobák, M. Šípka/.

Pri zaraďovaní ašpirantov a študijných pobytov do jednotlivých foriem ideovopolitickej výchovy sme sa pridržiavali zásad systému marxisticko-leninskej výchovy, ktorý prerokovalo Predsedníctvo SAV. Nakoľko sa však v minulosti organická nadváznosť jednotlivých foriem ideovopolitickej výchovy dôsledne neuplatňovala, nie je v súčasnosti možné v každom prípade zosúladit kritériá veku, získanej odbornej a politickej prípravy a funkčného zaradenia pracovníka. Celkove však možno konštatovať u našich pracovníkov určitý predstih ideovopolitického vzdelania oproti plánu.

Z ašpirantov je jedna pracovníčka /Z. Buocová/ zaradená do stredného stupňa stranického vzdelávania v DPV a dvaja pracovníci sú lektori /PhDr. J. Bubelíni je lektor KV KSS a E. Schnitzerová je lektorka ZO KSS/.

Štipendisti sú do jednotlivých foriem ideoopolitického vzdelávania zaradení nasledovne: E. Špinerová navštieňuje stredný stupeň straníckeho vzdelávania v DPV, J. Čechová a Š. Šutaj základný stupeň straníckeho vzdelávania na SVÚ SAV a M. Šípka politické vzdelávanie SZM.

Všetci ašpiranti a pracovníci na študijných pobytach sa aktívne zúčastňujú filozoficko-metodologických seminárov, kde si osvojujú marxisticko-leninskú vedeckú metodológiu. Sú poverovaní vypracovávaním referátov, koreferátov a diskusných príspevkov. Tohto roku vypracovali referáty dva ašpiranti a jeden pracovník na študijnom pobytte. Koreferáty boli vypracované jedným ašpirantom a troma pracovníkmi na študijnom pobytte.

Politicá a spoločenská angažovanosť ašpirantov aj pracovníkov na študijných pobytach je veľmi dobrá, sú aktívne zapojení do práce v straníckej organizácii a v spoločenských organizáciách na ústave.

Tohto roku 2 ašpiranti absolvovali stáže z toho 1 domácu a 1 zahraničnú. PhDr. V. Špetuchová bola v januári 1978 na týždennej stáži na ÚEP SAV v Bratislave a PhDr. J. Bubelíni v septembri 1978 na 4-týždňovej stáži na Psycho- logickom ústave AV ZSSR v Moskve.

Nedostatkom v oblasti výchovy vedeckých pracovníkov je skutočnosť, že nedošlo k plánovanému zvýšeniu riadnych ašpirantúr. Tohto roku, ako to vyplýva z rozpisu plánu

ašpirantúr, sme mali ebsadiť jedno miesto. Hlavnou príčinou neobsadenia internej ašpirantúry bola skutočnosť, že v roku 1978 neboli v SVÚ ukončený žiaden študijný pobyt, absolvovanie ktorého považujeme za vhodnú formu prípravy pre vstup do ašpirantúry. Okrem uvedenej skutočnosti došlo v tomto roku k zníženiu počtu interných ašpirantov odchodom PhDr. V. Špetuchovej z SVÚ SAV.

Študijným pobytom bolo umožnené realizovať všetky požadované konzultácie.

Rigorozne pokračovanie ak. formu odborného rastu jú naplánované aj odborní pracovníci. Tohto roku ukončila rigorózne pokračovanie jedna pracovníčka a ďalšia má odovzdanú rigoróznu prácu a absolvovanú jednu rigoróznu skúšku.

Do oblasti výchovy vedeckých pracovníkov spadá aj podporovanie rastu a hodnotenie tvorivej spôsobilosti vedeckých pracovníkov. V októbri t.r. zasadala na SVÚ SAV atestačná komisia, ktorá prerokovala návrh na zaradenie vedeckého pracovníka s. E. Gibartihu, CSc. do kvalifikačného stupňa 2a. Návrh bol kladne prerokovaný a predložený Komisii SAV.

VIII.

Vyhodnotenie vedeckých stykov so zahraničím v r. 1978

1. Styky so socialistickými krajinami

V tejto oblasti sa náš ústav orientuje na nadvážovanie kontaktov najmä so ZSSR, Maďarskom, Poľskom a NDR. V tomto zmysle bol zostavený aj návrh plánu na rok 1978.

Spoločenskovedný ústav sa nepodieľa na žiadnej mnohostrannej spolupráci.

Zo strany SVÚ SAV boli vyvinuté snahy o dvojstrannú spoluprácu s pracoviskami podobného zamerania v ZSSR, MĽR a NDR. Do plánu zahraničných stykov na r. 1978 boli pre naše pracovisko zahrnuté tieto návrhy:

Plánované vyslania:

V septembri tohto roku sa zúčastnil náš pracovník PhDr. J. Bubelíni stáže v Moskve na Institute psychologii AN SSSR. Počas jedného mesiaca sa menovaný oboznámil so štúdiom teoretických otázok marxistickej sociálnej psychológie najmä vo vzťahu k problematike socializácie.

V prvom polroku 1978 sa mala uskutočniť zahraničná

Č. bl. 555/1979

študijná cesta PhDr. V. Špetuchovej do NDR na Univerzitu Fridricha Schillera v Jene za cieľom prípravy kandidátskej práce. Táto študijná cesta sa však neuskutočnila z dôvodu odchodu PhDr. V. Špetuchovej z pracoviska.

Plánované prijatia:

V júni tohto roku mal navštíviť náš ústav vedecký pracovník z vysunutého pracoviska Historického ústavu AN USSR z Užhorodu s cieľom výmeny skúseností z výskumu národnostnej otázky a dejín ČSSR. Táto návšteva sa neuskutočnila.

V decembri 1978 navštívil náš ústav prof. M.S. Džunussov z Instituta konkretnych sociologičeskich issledovanij AN SSSR v Moskve, s cieľom výmeny skúseností z oblasti výskumu rozvoja a zbližovania národov a národností.

Neplanované vyslania:

Z oddelenia histórie sa zahraničných ciest zúčastnil PhDr. M. Markuš, CSc.: 1. v októbri t.r. na 7 dennej stáži v Poľsku s cieľom konzultácie k príprave Medzinárodnej konferencie o ľudovej strave, organizovanej PAV, čdelenie v Krakove; 2. v júni t.r. v Maďarsku na Medzinárodnom sym póziu o czechovníctve.

Neplanované prijatia:

1. Na základe dohody s Katedrou psychológie oddelenie sociál-

nej psychológie prijalo v septembri t.r. na pôde ústavu skupinu poslucháčov psychológie z Jagelonskej univerzity v Krakove pod vedením sociálneho psychológa K. Brochonika s cieľom informatívneho oboznámenia sa s vedeckovýskumným zameraním oddelenia sociálnej psychológie na SVÚ SAV.

2. V rámci recipročnej výmeny na náš ústav v septembri t.r. pricestoval z Historického ústavu MÁV v Budapešti na 7 dňovú návštenu vedecký pracovník Dr. Sándor Orbán, DrSc. s cieľom výmeny skúseností z výskumu a nadviazania prvých kontaktov s našim ústavom.

2. Styky s kapitalistickými štátmi

SVÚ SAV v roku 1978 nemal žiadne styky s kapitalistickými štátmi.

5. Účasť v medzinárodných nevládnych organizáciách

PhDr. M. Markuš, CSc. je členom Medzinárodnej kultúrnej komisie pre výskum Karpát a Balkánu, členom Predsedníctva jej Československej komisie a vedúcim subkomisie pre výskum ľudovej stravy. Je tiež čestným členom Maďarskej národopisnej spoločnosti a Poľskej národopisnej spoločnosti.

IX.

Kultúrno-politická, edičná a vedecko-popularizačná činnosť

Za účelom koordinácie a skvalitnenia kultúrno-politickej akcií na SVÚ SAV bol vypracovaný Jednotný plán masovo-politickej práce. Vypracovaním tohto plánu bola prehĺbená vedúca úloha strany v spoločenských organizáciách na pracovisku, ako i usmerňovaná činnosť a účasť na politických a kultúrnych akciách. Pri hodnotení uplynulého obdobia môžeme konštatovať, že ciele zakotvené v Jednotnom pláne boli splnené.

b/ Edičná činnosť

V edičnej činnosti sme plánovali v roku 1978 vydanie zborník prác SVÚ SAV. Po zvážení možností došlo k odloženiu zámeru vydávať vlastný zborník ústavu na neskorší termín. Počíta sa, že od r. 1979 budeme vydávať "Vedecké informácie SVÚ SAV".

V rámci vydavateľstva Veda a ani mimo neho nevydal ústav žiadne publikácie.

c/ Vedecko-popularizačná činnosť

1. Spolupráca so spoločnosťami

Pracovníci SVÚ aktívne pracujú vo vedeckých spoločnostiach SAV. PhDr. J. Bubelíni je predsedom Sekcie sociálnej psychológie SPS; E. Schnitzerová je členkou výboru Vs. odbôčky SPS. E. Gibarti, CSc. je členom výboru Slovenskej sociologickej spoločnosti. PhDr. M. Markuš, CSc. je členom výboru Slovenskej spoločnosti pre racionálnu výživu. Takmer všetci pracovníci SVÚ sú členmi príslušných vedeckých spoločností SAV a lektormi SAK SSR.

2. Prednášková činnosť

- pracovníci historického oddelenia odprednášali spolu 32 prednášok /PhDr. M. Markuš, CSc. - 6, PhDr. M. Kračunová - 7, M. Gajdoš - 5, J. Bobák - 10, M. Baníková - 2, M. Šípka - 2/.
- pracovníci oddelenia sociológie odprednášali spolu 12 prednášok /E. Gibarti, CSc. - 10, PhDr. K. Dusza - 1, Z. Bucová - 1/.
- pracovníci oddelenia sociálnej psychológie odprednášali spolu 20 prednášok /PhDr. J. Bubelíni - 13, E. Schnitzerová - 6, E. Špinarová - 1/.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že pracovníci ústavu odprednášali spolu 63 prednášok. /Prednášky boli odprednášané v zahraničí - PhDr. M. Markuš, CSc., v rámci SAK SSR, VUML, KPŠ, zväzáckeho, straníckeho a odborového školenia na SVÚ SAV a pod./.

3. Populárno-vedecké články v dennej tlači, časopisoch

a inde

Pracovníci SVÚ SAV uverejnili v priebehu r. 1978 spolu 24 príspevkov v denníkoch a časopisoch. Podľa jednotlivých oddelení bola vedecko-popularizačná činnosť nasledovná:

- oddelenie historie: 13 článkov /doc. PhDr. J. Briškár, CSc. 4, PhDr. M. Markuš, CSc. - 2, PhDr. M. Kračunová - 1, M. Gajdoš - 3, J. Bobák - 3/
- oddelenie sociálnej psychológie: 11 článkov /PhDr. J. Bubelíni - 7; jeden v spoluautorstve, E. Schnitzerová - 4; jeden v spoluautorstve/.

Vedecko-popularizačná činnosť na ústave nebola rozvíjaná rovnomerne. V nasledujúcom období bude potrebné zapájať do tejto formy popularizačnej činnosti vo väčšej miere najmä mladých pracovníkov a štipendistov a orientovať tento druh publikačnej činnosti tak, aby zodpovedal vedeckovýskumnému zameraniu nášho ústavu.

5. Spolupráca s rozhlasom

S redakciou "Dobré ráno" košického rozhlasového štúdia pravidelne spolupracuje PhDr. J. Bubelíni. Ďalej s rozhlasom spolupracovali doc. PhDr. J. Briškár, CSc. a PhDr. M. Markuš, CSc.

Č. bl. 560/1979

X.

Výsledky činnosti pracoviska v rozvoji iniciatívy pracujúcich a v plnení racionalizačných programov

Pri rozvoji súťaženia v roku 1978 sme využili skúsenosti z predchádzajúcich období a v zmysle smerníc Ústrednej súťažnej komisie pre súťaženie a racionalizačnú činnosť pri P SAV sme vypracovali nový návrh koncepcie i kritérií súťaženia na pracovisku. V máji 1978 sme rozvinuli dve formy súťaženia - vnútroústavnú súťaž o najlepšieho štipendistu a súťaž o Diplom predsedu SAV, do ktorej sa zapojil celý kolektív pracovníkov ústavu. Cieľom súťaženia v roku 1978 bolo zvýšiť náročnosť na súťaž v tom zmysle, aby jej tiažisko spočívalo v oblasti vedeckovýskumnej činnosti, v súlade s plánom.

Rozvoj súťaže bol usmerňovaný päťčlennou súťažnou komisiou, ktorá pravidelne evidovala výsledky súťaženia. V novembri bola vyhodnotená súťaž o najlepšieho štipendistu ústavu. Prví tria štipendisti boli za výsledky, dosiahnuté v súťaži, odmenení vecnými darmi na členskej schôdzi ROH. Vyhodnotenie druhej súťažnej formy sa zatial neuskutočnilo.

Záväzkové hnutie bolo v roku 1978 zamerané predovšetkým na kvalitné plnenie výskumných úloh, popularizačnú činnosť, zvyšovanie odbornej a politickej úrovne a verejnopro-

pešnú činnosť. Záväzky prijaté k 30. výročiu Februára boli prejavom zvýšenej náročnosti. Individuálne záväzky boli prekonzultované na oddeleniach, plnenie pravidelne mesačne kontrolované a s postupom ich plnenia bola sústavne oboznámovaná gremiálna porada riaditeľa i odborový úsek.

Celkovo bolo prijatých 23 individuálnych záväzkov.

Mimo plánu práce boli spracované 3 štúdie, 7 recenzií, 4 popularizačné články, 2 prednášky a splnených 5 iných záväzkov /program na slávnostnú akadémiu k 30. výročiu Februára, spracovanie scenára pre Izbu revolučných tradícií, zabezpečovanie názornej agitácie atď./. Záväzky boli splnené.

V roku 1978 sme na základe skúseností z roku 1977 zamerali záväzkové hnutie a socialistické súťaženie predovšetkým na plnenie plánovaných vedeckovýskumných úloh. Napriek tomu, že plnenie niektorých úloh sa časove oneskorilo, možno konštatovať, že záväzkové hnutie i socialistickú súťaž speli k dokončeniu teoreticko-metodologických východísk a projektov výskumu, k zlepšeniu publikáčnej činnosti a spoľačenskej angažovanosti pracovníkov ústavu.